

NÁRODNÁ BANKA SLOVENSKA
EUROSYSTEM

KAPITOLA 8

ZAHRANIČNÉ AKTIVITY

8 ZAHRANIČNÉ AKTIVITY

8.1 EURÓPSKA ÚNIA (EÚ)

Národná banka Slovenska v roku 2008 participovala na aktivitách inštitúcií EÚ. Najvyšší predstavitelia NBS sa zúčastnili na pravidelných neformálnych zasadnutiach Rady ministrov pre hospodárske a finančné záležitosti EÚ (ECOFIN), ktoré sa konali v apríli v slovinskom Brde a v septembri vo francúzskom Nice. Témami zasadnutí boli hospodárska a finančná situácia, s dôrazom na finančné trhy, finančná stabilita, dohody v oblasti dohľadu, verejné financie a reforma MMF.

Na rozhodovacom procese orgánov EÚ sa NBS zúčastňuje prostredníctvom svojich zástupcov vo vybraných výboroch a pracovných skupinách Rady EÚ a Európskej komisie. Dôležitú úlohu má v Hospodárskom a finančnom výbore (EFC) Rady EÚ. Experti NBS sa podieľajú aj na aktivitách podvýborov EFC. V rámci výborov Európskej komisie sa experti Národnej banky Slovenska zúčastňujú na zasadnutiach výborov a podvýborov pre dohľad (CEBS, CEIOPS, CESR), na stretnutiach výboru a pracovných skupín pre menovú a finančnú štatistiku a štatistiku platobnej bilancie, ako aj na zasadnutiach pracovnej skupiny riaditeľov ministrov, pracovných skupín výboru pre finančné služby (FSC).

V rámci koordinácie účasti SR na rozhodovacom procese v záležitostiach EÚ má významné postavenie Komisia pre záležitosti EÚ zriadená na Ministerstve zahraničných vecí SR. NBS sa aj v roku 2008 podieľala na uvedenom procese prostredníctvom prípravy podkladov na vypracovanie inštrukcií a formou účasti svojich zástupcov na pravidelných zasadnutiach tejto komisie.

Na procese tvorby právnych aktov EÚ participuje NBS formou ich pripomienkovania. V roku 2008 sa NBS vyjadrovala k návrhom záverov rokovaní Európskej rady a ECOFIN-u (najmä k materiálom súvisiacim so zavedením eura v SR), návrhom smerníc napr. o kapitálových požiadavkách bánk, o začatí a vykonávaní poistenia a zaistenia – Solventnosť II, o koordinácii legislatívnych a správnych aktov týkajúcich sa podnikov kolektívneho investovania do prevoditeľných cenných papierov (PKIPCP), o systémoch ochrany vkladov.

8.2 SPOLUPRÁCA NBS S MEDZINÁRODNÝMI INŠTITÚCIAMI

Medzinárodný menový fond (MMF)

Spolupráca NBS s MMF pokračovala v roku 2008 na štandardnej úrovni. Guvernér NBS Ivan Šramko sa vo funkcii guvernéra za Slovenskú republiku v MMF zúčastnil jarného zasadania MMF a Svetovej banky v apríli 2008 a výročného zasadania MMF a Svetovej banky v októbri 2008. Spoločnými témami oboch zasadnutí boli výhľady svetovej ekonomiky a finančných trhov vo svetle globálnej finančnej krízy.

Téma turbulencií na finančných trhoch dominovala aj stretnutiu predstaviteľov belgickej konštituencie v MMF a Svetovej banke na úrovni zástupcov guvernérov v júni 2008 v Minsku (Bielorusko) za účasti viceguvernéra NBS Martina Barta. V decembri 2008 sa uskutočnila pracovná misia pracovníkov MMF v SR, ktorá bola prípravou pre pravidelné konzultácie podľa čl. IV Dohody o MMF naplánované na 1. polrok 2009.

V apríli 2008 schválila Rada guvernérov MMF rezolúciu o reforme kvót a členských hlasov. Týmto krokom bola zavŕšená jedna z najdiskutovanejších tém v posledných rokoch. Rezolúcia navrhla okrem iného aj zvýšenie členskej kvóty SR o 70 mil. SDR na hodnotu 427,5 mil. SDR a novelu článkov Dohody o MMF. V máji 2008 bola Radou guvernérov MMF schválená rezolúcia o dodatkoch k Dohode o MMF s cieľom rozšíriť právomoci MMF pri investovaní. V priebehu roku 2008 sa v SR začal schvaľovací proces zvýšenia členskej kvóty SR v MMF, ako aj novely Dohody o MMF v zmysle uvedených rezolúcií.

V súlade s článkom VIII Dohody o MMF aktualizovala NBS v spolupráci s dotknutými ministerstvami Ročnú správu o devízovom režime a devízových obmedzeniach (AREAER) a na základe rozhodnutia Výkonnej rady MMF informovala o devízových reštrikciách, ktoré Slovenská republika uplatňuje z dôvodu zachovania národnej a medzinárodnej bezpečnosti a ochrany finančného systému pred finančným terorizmom.

ZAHRAŇIČNÉ AKTIVITY

V nadväznosti na rozhodnutie vlády SR z novembra 2007 a list guvernéra NBS generálnemu riaditeľovi MMF Dominique Strauss-Kahnovi z januára 2008 sa SR v apríli 2008 zapojila do riešenia odpustenia dlhu Libérie voči MMF.

So zhoršujúcou sa finančnou situáciou v niektorých členských krajinách MMF v 2. polroku 2008 sa zvýšila angažovanosť SR na Finančnom transakčnom pláne (FTP). V roku 2008 poskytla NBS prostredníctvom FTP celkom 28 mil. SDR zo svojich devízových rezerv.

SVETOVÁ BANKA (SB)

Slovenská republika v roku 2008 graduovala z operácií Svetovej banky. Graduácia predstavuje formálne preradenie členskej krajiny zo skupiny krajín, ktoré majú právo byť klientmi Svetovej banky, t. j. majú status prijímateľa pomoci zo strany Svetovej banky (tzv. Part 2), do skupiny krajín s vyspelou ekonomikou a statusom poskytovateľa rozvojovej pomoci (tzv. Part 1).

V pozícií alternáta guvernéra v skupine Svetovej banky sa viceguvernér NBS Viliam Ostrožlík zúčastnil počas jarného zasadania MMF a SB vo Washingtone rokovaní so zástupcami Svetovej banky a stretnutia belgickej konštituencie.

Slovenská republika sa ako donorská krajina v Medzinárodnom združení pre rozvoj (IDA) zúčastnila na 15. doplnení zdrojov IDA. V júli 2008 vláda SR schválila pristúpenie SR k 15. doplneniu zdrojov IDA a financovanie Iniciatívy na multilaterálne odpustenie dlhov (MDRI). Príspevok Slovenskej republiky v rámci 15. doplnenia zdrojov IDA predstavuje 2,23 mil. € a podiel na financovaní MDRI bude 630 tis. € v priebehu rokov 2009 až 2018.

BANKA PRE MEDZINÁRODNÉ ZÚČTOVANIE (BIS)

V priebehu roku 2008 BIS organizovala 5 pravidelných zasadnutí guvernérov členských centrálnych bánk, na ktorých sa diskutovali aktuálne problémy svetového finančnictva, napr. príčiny a ekonomické dopady súčasnej finančnej krízy, úloha menových a úverových agregátov v monevnej politike či likvidita medzibankového trhu.

V júni 2008 sa uskutočnilo 78. výročné valné zhromaždenie akcionárov BIS, na ktorom sa schvaľovali výsledky hospodárenia BIS, rozdeľovanie zisku a výška dividend.

V roku 2008 sa NBS zapojila do dvoch prieskumov organizovaných BIS Central Bank Governance Group k otázkam kľúčových problémov v riadení centrálnych bánk a funkciám centrálnych bánk.

ORGANIZÁCIA PRE HOSPODÁRSKU SPOLUPRÁCU A ROZVOJ (OECD)

V roku 2008 sa zástupcovia NBS podieľali na práci relevantných pracovných orgánov OECD, predovšetkým v rámci Výboru pre hospodársku politiku (EPC) a Výboru pre ekonomické prehľady (EDRC). Vo výbore EDRC sa v roku 2008 hodnotili ekonomiky členských krajín OECD vrátane Slovenska. V procese prípravy hodnotenia našej ekonomiky a pred vydaním Ekonomického prehľadu SR sa uskutočnili dve návštevy reprezentantov OECD na Slovensku a v NBS, tzv. štrukturálna misia v júni a politická misia OECD v októbri 2008.

EURÓPSKA BANKA PRE OBNOVU A ROZVOJ (EBOR)

V máji 2008 sa konalo Výročné zasadnutie Rady guvernérov EBOR v Kyjeve. Vedúcim delegácie SR bol guvernér NBS Ivan Šramko, ktorý v EBOR zastáva funkciu alternáta guvernéra za Slovenskú republiku. Na zasadnutí bol po 8 rokoch zvolený nový prezident EBOR, Thomas Mirow, ktorý vystriedal dovtedajšieho prezidenta Jeana Lemierra. Okrem iného bola na zasadnutí schválená alokácia čistého príjmu do strategických rezerv banky a z menšej časti do špeciálnych fondov EBOR.

V septembri 2008 sa v NBS uskutočnila návšteva zástupcov Rady riaditeľov EBOR. Účelom návštevy bolo oboznámiť sa s vývojom v krajine pred rozhodnutím Rady riaditeľov o novej stratégii EBOR na obdobie nasledujúcich dvoch rokov.

8.3 SPOLUPRÁCA NBS S MEDZINÁRODNÝMI DOHĽIADACÍMI INŠTITÚCIAMI

V súvislosti so záväzkami NBS voči medzinárodným organizáciám, Európskej centrálnej banke, výborom EÚ a pod. sa pracovníci útvaru dohľadu pravidelne zúčastňujú na rokovaní rôznych pracovných skupín a výborov. Útvar dohľadu sa vo významnej miere podieľa aj na spolupráci so zahraničnými regulátormi, najmä v súvislosti s výkonom dohľadu nad bankovými a poisťovacími skupinami, účasťou v pracov-

ných skupinách a vo výboroch medzinárodných inštitúcií, ako napr. vo Výbore európskych orgánov bankového dohľadu (CEBS), Výbore európskych orgánov dohľadu nad poisťovníctvom a zamestnaneckými penzijnými fondmi (CEIOPS) a vo Výbore európskych regulátorov cenných papierov (CESR), ktoré patria medzi tzv. „Level 3 Committees“.

CEBS poskytuje poradenské služby Európskej komisii v oblasti bankovníctva. Zameriava sa hlavne na pravidlá pre kapitálové požiadavky pre finančné inštitúcie s cieľom zabezpečiť užšiu prepojenosť kapitálu finančných inštitúcií s rizikami, ktorým sú vystavené. V roku 2008 sa uskutočnili štyri stretnutia výboru.

Úlohou CESR je zlepšiť koordináciu jednotlivých orgánov dohľadu v oblasti cenných papierov v rámci Európskej únie, pôsobiť ako poradná skupina Európskej komisie a pracovať na zabezpečení konzistentnejšej a včasnej implementácie komunitárnej legislatívy v členských štátoch. Na zasadnutiach vrcholných predstaviteľov jednotlivých orgánov dohľadu v oblasti regulácie cenných papierov – členov CESR – sa prijímajú zásadné rozhodnutia v tejto oblasti regulácie a výkonu dohľadu a schvaľované Level 3 usmernenia a iné dôležité dokumenty týkajúce sa činnosti CESR (v súlade s prijatými zmenami stanov kvalifikovanou väčšinou členov). V roku 2008 CESR venoval osobitnú pozornosť otázkam postavenia a právomocí, zefektívnenia činnosti, ako aj vzájomnej spolupráce tzv. 3L3 výborov, čo sa odrazilo aj v zmenených stanovách CESR účinných od 10. septembra 2008. V rámci CESR je zriadených niekoľko stálych pracovných a expertných skupín, v ktorých má NBS zastúpenie a v ktorých sa realizuje tvorba a príprava väčšiny odborných materiálov predkladaných na schválenie na rokovaní CESR na najvyššej úrovni ako výstup činnosti príslušnej skupiny.

Cieľom CEIOPS je poskytovať Európskej komisii odporúčania v oblasti poisťovníctva a zamestnaneckých penzijných fondov, a to najmä návrhov na nariadenia a implementáciu európskych smerníc. CEIOPS je platformou pre spoluprácu dozorných orgánov s cieľom zabezpečiť konzistentnú interpretáciu a aplikáciu komunitárnych právnych predpisov (Level 3 Lamfalussyho procesu) a výmenu informácií o dohliadaných subjektoch. Od svojho vzniku prácu CEIOPS do značnej miery

determinujú práce na projekte Solventnosť II, od odporúčaní pre prípravu rámcovej smernice až po testovanie vplyvu prostredníctvom kvantitatívnych dopadových štúdií.

8.4 ZAHRANIČNÉ AKTIVITY NBS V OBLASTI VZDELÁVANIA A ZAHRANIČNÁ TECHNICKÁ POMOC

Zahraničné aktivity v oblasti vzdelávania

NBS aj v roku 2008 prostredníctvom Inštitútu bankového vzdelávania organizovala vzdelávacie podujatia pre zamestnancov NBS a zamestnancov centrálnych bánk ESCB.

Organizovaním časti spoločného vzdelávacieho programu ESCB Heading for Leadership sa NBS ako hostiteľská banka zapojila do tzv. ESCB Training activities, taktiež do lektorského pôsobenia v rámci seminára Introduction to the Functioning of the ESCB a do tzv. Open Training Activities ESCB.

Osobitnú kategóriu vzdelávacích podujatí pre centrálné banky ESCB tvoril tzv. Financial Stability Christmas Workshop, ktorý NBS organizuje už tradične od roku 2004. Workshop určený expertom bankových dohľadov susedných krajín sa uskutočnil za účasti zástupcov zo 4 centrálnych bánk (ČR, Rakúsko, Maďarsko, Poľsko). Celkovo NBS uskutočnila v roku 2008 tri vzdelávacie podujatia pre zamestnancov centrálnych bánk ESCB, na ktorých sa zúčastnilo 29 účastníkov.

V spolupráci s organizáciou Advanced Risk Management (Praha) boli zorganizované dva trojdňové odborné semináre – Asset Backed Securitisation s účasťou 21 zamestnancov a Komoditné a kreditné deriváty s účasťou 18 zamestnancov NBS.

Viacerí zamestnanci NBS sa zúčastnili na vzdelávacích podujatiach realizovaných v rámci vzdelávania medzi centrálnymi bankami ESCB. Okrem týchto podujatí sa 20 zamestnancov NBS zúčastnilo na 20 seminároch a konferenciách usporiadaných korešpondenčnými bankami a inými finančnými inštitúciami (Euromoney, State Street Financial Center a. i.) v zahraničí. Šiesti zamestnanci NBS pokračovali v dvojročnom komplexnom vzdelávaní v Českom inštitúte interných audítorov. Štyria zamestnanci NBS absolvovali

Z A H R A N I Č N É A K T I V I T Y

v novembri 2008 skúšku na získanie certifikátu Financial Risk Manager v globálnej asociácii manažérov rizika v Charlottesville (USA).

Aj v roku 2008 zamestnanci NBS využili vzdelávacie ponuky Medzinárodného menového fondu vo Washingtone, Joint Vienna Institute vo Viedni a Inštitútu finančnej stability (FSI) pri BIS v Bazileji. Spolu 20 zamestnancov NBS sa zúčastnilo 16 vzdelávacích podujatí organizovaných FSI, za-

meraných predovšetkým na reguláciu a dohľad v bankovníctve, na riadenie rizika, účtovníctvo, finančnú stabilitu a finančnú krízu.

POSKYTOVANIE ZAHRANIČNEJ TECHNICKEJ POMOCI

V roku 2008 bola prijímateľom zahraničnej technickej pomoci Národná banka Ukrajiny v zmysle zmluvy, ktorá bola podpísaná v roku 2008. V priebehu roka sa uskutočnili 2 vzdelávacie podujatia v Bratislave pod vedením 8 expertov NBS.